

MUSEUS DE PORTES ENFORA ➔ INTERIORS

Diversos museus del país seleccionen per a EL TEMPS una de les seves obres com la més valuosa o representativa dels seus fons.

Obres selectes

Textos de Victòria Bech

➔ RETAULES

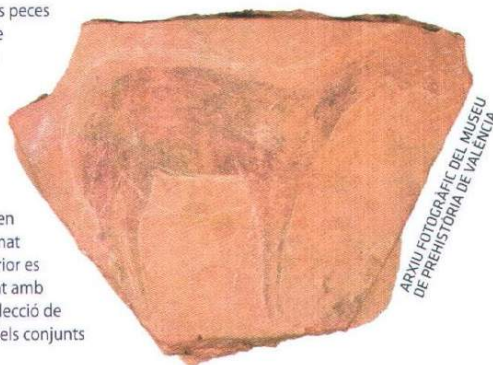
MUSEU DE L'HOSPITALET DEL LLOBREGAT

Les peces més valuoses del Museu de l'Hospitalet del Llobregat són una col·lecció de retaules religiosos de l'església de Santa Eulàlia de Mèrida, de l'Hospitalet, pintats al s. XV. La seva autoria s'atribueix al pintor Jaume Huguet pare i al seu fill. Les obres són fetes de fusta policromada i pa d'or, i pintades amb l'estil típic de la pintura renaixentista i barroca. Cadascun dels retaules està dedicat a un sant que representa els valors cristians típics de l'època: la caritat, l'hospitalitat, etc. I és el més famós el retaule de Sant Roc. Una anècdota curiosa sobre la col·lecció és que, en acabar la Guerra Civil, un mossèn de l'església va voler vendre els retaules pel seu compte, però l'alcalde i la Guàrdia Civil van enxampar els compradors a punta de pistola.

➔ 'CÉRVOLA'

MUSEU DE PREHISTÒRIA DE VALÈNCIA

La plaqueta de la cérvola pintada és una de les peces més importants del Museu de la Prehistòria de València. Aquesta placa es va recuperar en les excavacions de Lluís Pericot a la cova del Parpalló, realitzades entre el 1929 i el 1931, i prové de l'etapa del Paleolític superior que tingué lloc fa entre 25.000 i 23.000 anys. La *Cérvola pintada* té dibuixada a la cara principal tres figures en superposició: una cérvola en tinta negra plana, un cavall gravat en el contorn de la cérvola i un animal indeterminat dibuixat amb un traç simple. En la cara posterior es pot veure un cap o bust de cérvola contornejat amb un gravat. Aquesta peça pertany a la gran col·lecció de plaquetes decorades del Parpalló, que és un dels conjunts més amplis d'art paleolític de tot Europa.

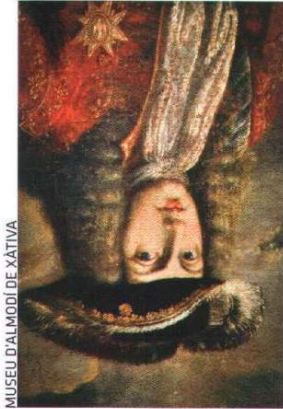

ARXIU FOTOGRAFIC DEL MUSEU DE PREHISTÒRIA DE VALÈNCIA

► 17 Mayo, 2016

MUSEUS DE PORTES ENFORA ◉ INTERIORS

MUSEU D'ALMODÍ DE XÀTIVA

◉ QUADRE DE FELIP V MUSEU DE L'ALMODÍ DE XÀTIVA

El símbol del Museu de l'Almodí de Xàtiva és el retrat del rei Felip V capgirat. Durant la guerra de Successió, el primer membre de la dinastia borbònica va ordenar que Xàtiva fos incendiada i destruïda, per aquesta raó, al s. XX, el conservador del museu va decidir, com a símbol de protesta, posar el quadre cap per avall. "El retrat fou pintat per José Amorós el 1718 i forma part de la col·lecció de retrats reials de l'Ajuntament de la ciutat", explicà el director del museu Àngel Velasco. "És una escena amb la figura del rei Felip V i, al fons, una batalla entre els botiflers (partidaris de Felip V) i els maulets (partidaris de Carles d'Àustria). Encara que el retrat no tinga una "gran qualitat artística", s'ha acabat convertint en el símbol del museu i de la ciutat.

◉ 'POLUTROPÓN' MUSEU CAN MARIO, GABRIEL

VILA CASAS. MUSEU CAN MARIO

El Museu de Can Mario, dedicat a l'escultura, escull entre totes les seves increïbles peces, l'escultura de *Polutropón* de Gabriel, creada el 2007. Aquest ítem en forma de cilindre és fet de fusta lacada de negre amb unes dimensions de 170 x 170 x 180 cm. A la part interior presenta ones i plectres, mentre que per fora es poden veure vestigis d'aquests moviments interiors. L'escultura de Gabriel Sanz Romero (Badalona, 1954) es caracteritza per la sensació d'estar mirant uns fluids congelats en formes estàtiques. Segons l'autor, "*Polutropón* es refereix a la idea de formes múltiples i muntants", és a dir, que busca crear la sensació de què el temps s'aturat. Gabriel és un escultor que busca allunyar-se de qualsevol convenció a partir de la manipulació de materials tan heterogenis com ara el vidre, el ferro, el plom, el marbre o el cristall. "Amb la intenció d'anar a la recerca de l'entitat personal, misticisme, simbolisme i consciència de la incertesa", explica la fundació Vila Casas.

◉ ESTELA FUNERÀRIA D'AULUS CAECILIUS CUBICULARUS

MUSEU DE TORTOSA

Una de les peces més importants del Museu arqueològic de Tortosa és l'estela funerària d'Aulus Caecilius Cubicularus. Consisteix en un gran bloc de pedra polida —de procedència romana— datada del segle II d.C. La seva funció era la de remembrança d'un home mort en un viatge. L'estela mostra, en la part superior, un frontó triangular amb una roseta central i per damunt va decorat amb motius vegetals. A sota hi ha una representació d'una nau coneguda com a *corbita* —denominació típica de qualsevol vaixell mercant— i a

MUSEU DE TORTOSA

◉ CLAVIORGUE MUSEU DE LA MÚSICA

El director del Museu de la Música de Barcelona, Jaume Ayats, destacà que una de les peces més importants del museu és el claviorgue de Lorenz Hauslaib construït entre 1590 i 1600 a Nuremberg. Es tracta d'un instrument en el qual s'ajunten el so d'un orgue i d'un petit clavicèmbal dins d'un moble en forma d'arca. Als calaixos frontals-interiors es pot llegir la inscripció "Este Organo es del Exmo Sr. Dn Baltasar de Zuñiga Marqués de Aguila Fuente Conde de Villalba", que fou l'ambaixador espanyol a Flandes i a França durant el regnat de Felip IV. Aquest claviorgue és un "magnífic exemplar d'un instrument musical renaixentista". Gràcies a un procés de restauració s'ha pogut recuperar la singularitat del so per assemblar-se el màxim a l'original. Aquest fet converteix el claviorgue en una peça única al món. Els claviorgues eren instruments aristocràtics que demostraven el poder econòmic del propietari: "En aquella època tenir un claviorgue, era com tenir ara un Rolls-Royce", comparà el director Ayats.

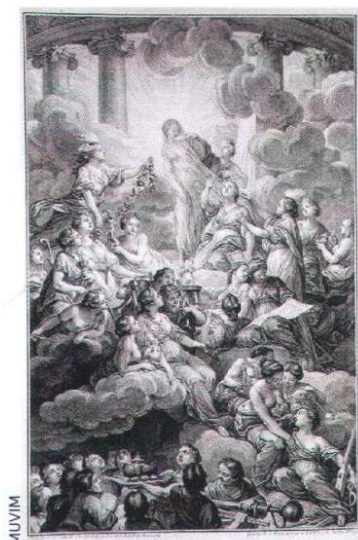

GEN-LOCK VIDEO. MUSEU DE LA MÚSICA

la part inferior hi ha una inscripció que es tradueix com: "Als déus Manes. D'Aulus Caecilius Cubicularus, mort mentre era de viatge. Pòrcia Eufrosine li posà el marit òptim". Els detalls de l'estela demostren que el difunt pertanyia a una família adinerada de lliberts, que eren una classe social romana formada per esclaus alliberats. Aquest home segurament va ser un cambrer que va ser adoptat pel ciutadà Aulus Caecilius. La inscripció es trobava al mur del castell de la Suda (Tortosa) i va ser esmentada l'any 1627 per Francesc Martorell. L'any 1987 fou substituïda, sota la direcció de l'arquitecte Josep Bestraten, per una reproducció i després es va traslladar al museu de Tortosa.

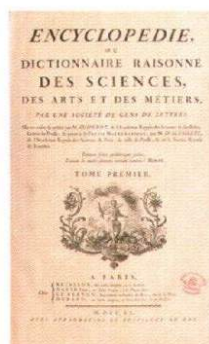
► 17 Mayo, 2016

MUVIM

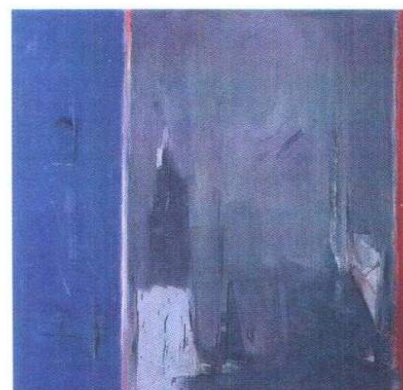
◉ 'L'ENCYCLOPÉDIE' MUVIM

L'obra més important del MuVim és *L'Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des sciences, des arts et des métiers*. És una enciclopèdia francesa editada per Denis Diderot i Jean le Rond D'Alembert entre 1751 i 1772. L'enciclopèdia està formada per 28 volums, dels quals 17 són articles i 11 són làmines. En total van passar més de vint-i-cinc anys des que se'n va publicar el primer volum el 1751, fins que se'n van editar les *Taules* que recollien els articles complementaris i oblidats. El llibre s'estructura a partir de l'esquema del coneixement: memòria humana, la raó i la imaginació. Dintre de la "Memòria" hi ha la història natural —origens dels éssers vius i astres. A la "Raó" hi ha la filosofia, la comunicació, l'ètica, les

MUVIM

matemàtiques, etc. En l'apartat d'"Imaginació" apareixen els articles relacionats amb la literatura i les arts. *L'Encyclopédie* no va ser una obra en la qual només participessin Diderot i D'Alembert, sinó que va ser fruit de l'ambició i del treball de grans mestres de totes les matèries com ara Jean-Jacques Rousseau, Voltaire, Montesquieu, etc. *L'Encyclopédie* és considerada una de les obres més importants del s. XVIII i es va convertir en un dels símbols més importants de la Il·lustració.

VILA CASAS. ESPAI EXPOSITIU CAN FRAMIS

◉ 'VERD, GRIS I BLAU' MUSEU ESPAI EXPOSITIU CAN FRAMIS, ALBERT RÀFOLS-CASAMADA

D'Albert Ràfols-Casamada, l'obra *Verd, gris i blau* és considerada una de les peces més importants de l'Espai expositiu Can Framis. Una tela acrílica creada el 1993 i amb unes mides de 180x180. L'art de Ràfols-Casamada constitueix una visió poètica que busca introduir l'espectador en el seu món oníric. Després de superar una etapa d'inspiració cubista, el seu treball deriva cap a l'abstracció, fins a arribar a "la màxima simplificació del cromatisme caracteritzada per un predomini dels blancs", segons Can Framis. L'any 1967, el prolífic pintor cofundà la mítica escola de Disseny i Art de Barcelona EINA.

► 17 Mayo, 2016

MUSEUS DE PORTES ENFORA ◉ INTERIORS

CASA MUSEU DE LLUÍS DOMÈNECH I MONTANER

◉ MAQUETA DE PAU GARGALLO

CASA MUSEU DE LLUÍS DOMÈNECH I MONTANER

La peça més singular de la Casa Museu de Lluís Domènech i Montaner és la maqueta en guix original de les escultures de la boca de l'escenari del Palau de la Música. Aquesta peça escultòrica la va construir l'artista Pau Gargallo i la va dissenyar l'arquitecte Lluís Domènech. La maqueta està dividida en dues parts: la part esquerra dedicada a la música catalana i decorada amb un bust d'Anselm Clavé i les "Flors de maig" en al·lusió a la cançó del compositor. La part dreta simbolitza la música clàssica, que és representada per un bust de Beethoven i del sostre sorgeixen cavalcant les Valquíries de Wagner. Durant la visita a la Casa Museu hi ha una mostra de fotografies que permeten veure les diferències d'interpretació dels dos artistes. La maqueta és una cessió de l'associació Orfeó Català-Palau de la Música.

◉ 'ESCACS'

MUSEU DE LLEIDA: DIOCESÀ I COMARCAL

Els Escacs de Sant Pere d'Àger són la joia del Museu de Lleida. Consisteixen en un conjunt de vint peces d'escacs fets de cristall de roca. Aquest tipus de manufactures eren considerades un producte de luxe en el seu temps, com a conseqüència del material amb què estan fets. El conservador Alberto Velasco explica que "els escacs procedeixen de l'antic Egipte fatimita, datat entre els segles X-IX, i són un producte

JORDI V. POU. MUSEU DE LLEIDA

molt estrany perquè només hi ha 200 peces fetes amb cristall de roca en tot el món". Aquest conjunt el va trobar l'associació catalanista d'excursions científiques al segle XIX, a la sagristia d'Àger. Originalment, els escacs formaven part d'un únic conjunt de 35 peces, però es van dividir i quinze exemplars es van vendre a diferents col·leccions de París, fins que, l'emir de Kuwait, membre de la família al-Sabah, va decidir comprar-les. Actualment, aquestes quinze peces es troben exposades al Museu Nacional de Kuwait.

► 17 Mayo, 2016

MUSEU FÀBRICA J. TREPAT DE TÀRREGA

SEGADORES TREPAT

MUSEU FÀBRICA J. TREPAT DE TÀRREGA (MUSEU CAL TREPAT)

El Museu Fàbrica J. Trepat va ser una antiga fàbrica on es van produir una gran quantitat d'instruments agrícoles que suposaren una revolució en el treball del camp català i espanyol. Les segadores Trepat —produïdes a partir de 1914— van ser i són una de les peces més importants del museu. El director del museu, Jaume Marsà, explica que "des de la prehistòria, els pagesos havien d'anar amb la falc i el dall fent una gran d'esforç físic, però amb la construcció de les segadores Trepat, aquesta situació va canviar completament. Les segadores van suposar una millora de la qualitat de vida dels pagesos, eren màquines de tracció animal que disposaven d'un seient on anava el pagès, mentre el cavall o la mula tiraven de l'instrument que segava els cereals del camp".

PEDRA EN SEC

MUSEU VALENCIÀ D'ETNOLOGIA

Per al Museu Valencià d'Etnologia, la pedra en sec representa el paisatge cultural del secà i la muntanya del País Valencià, per la qual cosa és l'objecte més representatiu del museu. La pedra en sec, també coneguda com a paret seca, és una tècnica de construcció tradicional que es fa a partir d'encaixar pedres entre si, sense l'ús d'argamassa. Francesc Tamarit, cap d'exposicions del Museu d'Etnologia, explica que "són construccions que s'utilitzen en el món de l'agricultura i la ramaderia per poder crear terraplens o marges que separen els conreus" i que permeten treballar la terra o el ramat sense el perill que el sol s'erosioni. En l'antiguitat, aquest tipus d'arquitectura era utilitzat pels pobles per construir camins, carrers empedrats, molins, ponts, castells, muralles, fins i tot les espones de les vinyes. A més, aquest tipus de construccions eren molt populars als països catalans, a causa de la gran quantitat de pedres en el terreny.

MUSEU VALENCIÀ D'ETNOLOGIA

Catxerulo de la Clotxa a la població de Vallbona

► 17 Mayo, 2016

MUSEUS DE PORTES ENFORA ➡ INTERIORS

➡ 'DESITJOS CALENTS'

MUSEU CAN FRAMIS. JOSEP UCLÉS

Josep Uclés va pintar *Desitjos calents* el 1988, deu anys després que Pontus Hulten el descobrís pràcticament per casualitat i el seleccionés per participar en una exposició al Pompidou de París, titulada "Seny i Rauxa". A partir d'aquell moment, l'obra d'Uclés va anar evolucionant fins a convertir-se en un dels grans representants de la neofiguració europea. *Desitjos calents* és una pintura sobre tela i oli, amb una dona despullada sobre un fons gris clar. El pintor recrea en aquesta obra un univers oníric que segueix l'estil dels anys 80: figuració dibuixada molt marcada, estètica punk, on la sensualitat i l'erotisme tenen un paper predominant. Encara que en els seus orígens l'obra d'Uclés fos fosca i amb una gran crítica social, va anar evolucionat cap a una subtil ironia, colorista i poètica, però on la figura humana continua sent la principal protagonista.

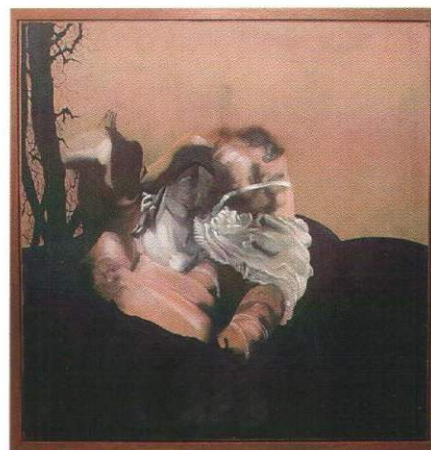

VILA CASAS. MUSEU CAN FRAMIS

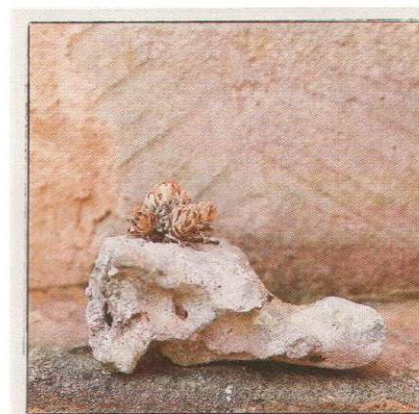
➡ 'DOUBLE'

MUSEU ESPAI VOLART - BARTOLOZZI

Double de Bartolozzi és una de les peces que es troben actualment a la sala d'exposició temporals Volart 1 de la Fundació Vila Casas. Bartolozzi recrea en la tela una escena surrealista on les protagonistes són dues dones mutilades, sense caps i cremades, que estan assegudes sobre un terra negre. És un quadre fet amb tela i oli. L'autor el va pintar el 1973, per tant l'obra se situa a la tercera etapa pictòrica, que finalitzà el 1980 quan Bartolozzi va representar Espanya en la Biennial de Venècia. A partir d'aquest moment, la vida familiar i l'entorn rural van tenir una gran influència en la seva obra, i el portà cap a l'abstracció i la natura.

VILA CASAS. ESPAI VOLART

VILA CASAS. MUSEU PALAU SOLTERRA

➡ 'COSSIOLS 6'

MUSEU PALAU SOLTERRA. TONI CATANY

El museu de fotografia Palau Solterra considera que una de les presències més emblemàtiques del seu museu és la sèrie de fotografies de *Cossiols* de Toni Catany. En concret, *Cossiols 6* és una còpia en color Cibachrome d'uns 25x25 cm. L'autor va decidir immortalitzar els cossiols que hi havia a la casa mallorquina de la seva mare, a partir de fotografiar les plantes que hi havia dintre dels cossiols, llunes de conserva, tasses trencades o, en aquest cas, una pedra amb un forat. La fundació Vila Casas explica que l'autor "va experimentar amb tècniques fotogràfiques del s. XIX, com el calotip o la Polaroid, on nus, paisatges, retrats o bodegons embriagats per una atmosfera de melancolia reflecteixen atemporalitat i realitat".